

RvV 420

RAAD VOOR HET VERBRUIK

ADVIES

over een aantal aspecten van het ontwerp van wet betreffende de betalingsdiensten-
Kam.doc.52-2179 (omzetting van de Richtlijn 2007/64/EG van 13.11.2007 betreffende de
betalingsdiensten in de interne markt)

Brussel, 1ste februari 2010

SAMENVATTING

Het ontwerp van wet betreffende de betalingsdiensten omzet de richtlijn 2007/64/EG van 13.11.2007 betreffende de betalingsdiensten in de interne markt.

De Raad voor het Verbruik heeft voornamelijk gediscussieerd over een aantal aspecten van dit ontwerp, namelijk de interpretatie van de regels inzake valutadata voor bankverrichtingen en het begrip 'ernstige nalatigheid' in geval van verlies of diefstal van het betaalmiddel. Er werd uiteindelijk geen akkoord bereikt, aangezien de vertegenwoordigers van de productie en de distributie hierin lijnrecht tegenover de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties staan.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties stellen vast dat de Richtlijn Betaaldiensten toelaat om onze huidige Belgische regelgeving te behouden of zelfs te verbeteren (aangezien er enkel *maximumtermijnen* worden voorgesteld). Ze betreuren dan ook het feit dat het voorliggende wetsontwerp eerder voor een onnodige achteruitgang zorgt ten opzichte van onze huidige situatie. Uit de discussies over de valutadata bleek ook dat de banksector al jaren een andere interpretatie geeft aan de artikels 4 en 5 van de Wet Poty en zodoende deze wet verkeerdelijk toepaste. **De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** blijven erbij dat elektronische overschrijvingen onder 'elektronische verrichtingen' vallen en dat hierop dus artikel 4 (en niet 5) dient toegepast te worden.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie stellen vast dat de Richtlijn Betaaldiensten adequaat is omgezet in onze wetgeving. Het zou niet ernstig zijn in het kader van een Europese harmonisatie richtlijn opnieuw trachten bijkomende Belgische regels op te leggen aan het Belgische betaalverkeer. Het wetsontwerp neemt wel de bestaande Belgische wetgeving over daar waar het kan. Hierbij kan worden gedacht aan de wetgeving inzake valutadata, de regeling inzake het verlies of diefstal van het betaalinstrument, de opzegging van de zicht- en/of spaarrekening. De demarches van de consumentenorganisaties om de bestaande wetgeving, die al jaren bestaat, nog te verstrengen (op basis van een verkeerde redenering) zijn dan ook niet conform met de harmonisatiedoelstellingen van de Richtlijn.

De Raad voor het Verbruik, die op eigen initiatief een advies uitbrengt over een aantal aspecten van het ontwerp van wet betreffende de betalingsdiensten- (Doc.Kam.52-2179) (omzetting van de Richtlijn 2007/64/EG van 13.11.2007 betreffende de betalingsdiensten in de interne markt), namelijk de interpretatie van de regels met betrekking tot de valutadata voor de bankverrichtingen en van het begrip 'ernstige nalatigheid' in geval van verlies of diefstal van het betaalmiddel, is op 1ste februari 2010 in plenaire vergadering bijeengekomen onder het voorzitterschap van de heer Robert Geurts en heeft huidig advies goedgekeurd.

De Raad voor het Verbruik heeft de Voorzitter verzocht huidig advies over te maken aan de Minister van Klimaat en Energie belast met Consumentenzaken en aan de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen.

ADVIES

De Raad voor het Verbruik,

Gelet op de beslissing van het Dagelijks Bestuur van de Raad van 14 mei 2009 om op eigen initiatief een advies uit te brengen over het ontwerp van wet betreffende de betalingsdiensten;

Gelet op het ontwerp van wet betreffende de betalingsdiensten (Kam..doc.52-2179);

Gelet op de Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt;

Gelet op de wet van 17 juli 2002 betreffende de transacties uitgevoerd met instrumenten voor de elektronische overmaking van geldmiddelen;

Gelet op de wet van 15 mei 2007 betreffende bepaalde bankdiensten;

Gelet op de wet van 10 juli 1997 betreffende de valutadatum van bankverrichtingen;

Gelet op de werkzaamheden van de Commissie “Financiële diensten”, tijdens haar vergaderingen van 15 september 2009, 5 en 12 oktober 2009;

Gelet op de deelname aan de werkzaamheden van de volgende deskundigen: de dames Broekaert (FOD Economie), Demellenne (Febelfin), Depreeuw (Unizo) en Evrard (Test-Aankoop) en de heren Nachtergaele (Assuralia), Noël (Observatoire du Crédit et de l'Endettement), Van Lysebettens (FOD Economie) en Willaert (OIVO);

Gelet op het ontwerpadvies opgesteld door de heren Willaert (OIVO) en Van Bulck (Febelfin);

Gelet op het advies van het Dagelijks Bestuur van de Raad van 10 december 2009;

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

I. Context

Het Dagelijks Bestuur van de Raad voor het Verbruik heeft tijdens zijn vergadering van 14 mei 2009, beslist om op eigen initiatief een advies uit te brengen over het wetsontwerp tot omzetting van de Richtlijn Betaaldiensten.

II. Bespreking

1. Valutadata van bankverrichtingen

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties benadrukken het feit dat deze omzetting de bestaande beschermingsregelingen zo weinig mogelijk mag aantasten. Hierna volgt een overzicht van wat dit wetsontwerp als impact heeft op de huidige valutadata van bankverrichtingen:

Type van verrichtingen		Wetsontwerp
Elektronische overschrijving naar een rekening van dezelfde bank	J (art.4)	J (art.45, §1, lid.2)
Elektronische overschrijving naar een rekening van een andere bank	J (art.4)	J + 1 (art.45, §1, lid.1)
Papieren overschrijving naar een rekening van dezelfde bank	J (art.5, §1, al.1)	J + 2 (art.45, §1, lid.1)
Papieren overschrijving naar een rekening van een andere bank	J + 1 (art.5, §1, al.2)	J + 2 (art.45, §1, lid.1)

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties stellen vast dat er een substantiële verhoging is van de termijnen, wat een serieuze stap terug is ten opzichte van de huidige situatie in België. Ze zijn dan ook teleurgesteld dat er werd geopteerd voor de minst voordelige situatie voor de consument. De Richtlijn Betaaldiensten stelt namelijk enkel maximumtermijnen vast, waardoor de mogelijkheid gelaten werd om op nationaal niveau striktere termijnen op te leggen. De huidige Belgische situatie kon dus op zijn minst behouden worden, maar zeker ook verbeterd worden (overal D), waar de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties dan ook voorstander van zijn.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand stellen vast dat:

- de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties de toepassing van artikel 4 en 5 van de Wet Poty (Wet van 10 juli 1997 betreffende de valutadatum van bankverrichtingen) door elkaar halen. Hun uitgangspunt en besluiten zijn dus verkeerd. De vertegenwoordigers van de productie en distributie zijn van oordeel dat art. 5 alle overschrijvingen regelt.

Meer in het bijzonder regelt art. 5 enerzijds het verband tussen de debetboeking en de creditboeking. Anderzijds regelt art. 5 de valutadata van de debetverrichting en van de creditverrichting.

Art. 4 daarentegen regelt enkel de valutadatum van de debetverrichting.

- de begrippen creditering, debitering en valuterings door de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties onvoldoende worden onderscheiden van elkaar.
- De Wet Poty enerzijds en het wetsontwerp betalingsdiensten anderzijds hanteren verschillende begrippen, zodat een vergelijking tussen beide wettelijke regelingen niet volledig opgaat.

“D” is de datum van ontvangst van de opdracht. Niet noodzakelijk deze van de uitvoering. De Wet Poty doet geen uitspraak over de datum van ontvangst van de opdracht. In de Wet Poty is de dag vanaf wanneer de valutadatum wordt berekend (dag D) niet precies bepaald. Het wetsontwerp tot omzetting van de PSD beoogt een duidelijke definitie van het “vertrekpunt” bij de berekening van de valutadatum: het gaat om de dag waarop de rekening van de betaler gedebiteerd wordt (of waarop de rekening van de begunstigde gecrediteerd wordt).

Het uitgangspunt van de redenering van de vertegenwoordigers van de consumentenverenigingen is dus verkeerd. De vertegenwoordigers van de productie en de distributie zullen dit aantonen aan de hand van parlementaire voorbereidende werken.

Voor de valuterings van elektronische overschrijvingen bestaat er een ogenschijnlijke onduidelijkheid tussen artikel 4 en artikel 5. Met het oog op de inwerkingtreding van de Wet Poty heeft de banksector eind 1997 een interpretatie gegeven aan de bepalingen van deze twee artikels. Dit is tot vandaag de enig mogelijke toepassing van de wet.

Volgens **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** rijzen er geen problemen wat betreft de *interpretatie* van de wet, die is heel duidelijk (zie uitleg hieronder). Ze wijzen er ook op dat het niet aan de banksector is om de wet te interpreteren.

Als de banksector spreekt van een technische onmogelijkheid (cf. infra), dan is er eerder sprake van een probleem inzake de *toepassing* van de wet.

1.1. De parlementaire voorbereidende werken

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand geven een korte schets van het probleem: het initieel ingediende wetsvoorstel (1-312/1 van 5 april 1996) voorzag niet in een onderscheid tussen artikel 4 en 5. Meer zelfs: artikel 4 en 5 bestonden zelfs niet. Deze artikels zijn later aangebracht via amendementen.

In het kader van de parlementaire discussie in de Senaat kan zeer goed worden vastgesteld dat een voorstel wordt gedaan om de valuterings van de elektronische verrichtingen te regelen (amendement op artikel 3, Senaat 1-312/4, p. 58). In die gedachtegang werd ook de elektronische overschrijving als elektronische verrichting beschouwd. Maar ... in de loop van de discussie heeft de Senaat echter ingezien dat best een specifieke regeling zou worden opgenomen voor de overschrijvingen. Die discussie

1-312/4 p. 64-67) heeft geleid tot een nieuw en specifiek artikel voor de overschrijvingen. Dit is het huidige artikel 5.

Het is dus compleet verkeerd te stellen dat het huidige artikel 4 ook van toepassing zou zijn op overschrijvingen. De werkzaamheden in de Senaat spreken dit duidelijk tegen.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties wensen te benadrukken dat het niet enkel om hun standpunt gaat, maar dat ook de FOD Economie zich hierover klaar en duidelijk heeft uitgesproken: elektronische overschrijvingen zijn 'elektronische verrichtingen' en vallen dus onder art. 4 van de Wet Poty (zie briefwisseling van FOD Economie met een individuele consument van juni 2003 in bijlage 1).

Wat betreft de voorbereidende werkzaamheden, halen **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** het volgende amendement ([Senaat 1-312/2, p. 2](#)) aan:

Zoals in het voorstel tot Gedragscode van de Belgische Vereniging van Banken, wordt voorgesteld om het systeem van valutadagen af te schaffen voor de elektronische verrichtingen. Voor de formulering wordt teruggevallen op wat is voorgesteld in deze gedragscode.

Heden moet onder elektronische verrichting het volgende verstaan worden:

- *inning via domiciliëring;*
- *elektronische betaling in verkooppunt (POS);*
- *Proton-laadbeurt;*
- *Overschrijving via «phone-», «self-» of «home»banking, met onmiddellijke uitvoering;*
- *Overschrijving via «phone-», «self-» of «home»banking, met memodatum;*
- *Doorlopende opdracht.*

Deze opsomming is niet uitputtend, gezien de ontwikkelingen van de technologie.

In het door de banksector aangehaalde amendement (Senaat 1-312/4) wordt er trouwens nergens gespecificeerd dat elektronische overschrijvingen onder art. 5 van de Wet Poty zouden vallen en alzo D + 1 zou moeten toegepast worden.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand wensen hun reactie op het voorgaande, om redenen van leesbaarheid van dit advies, in hun redenering hieronder op te nemen.

1.2. Inhoud van artikel 4 en 5.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand merken op dat artikel 4 het enkel heeft over een debetverrichting maar niets bepaalt over de creditering van de begunstigde. Overschrijvingen kunnen dus gewoon niet vallen onder artikel 4. Daarom ook dat werd voorzien in een artikel 5 dat specifiek handelt over "overschrijvingen". Wil men enige zin aan de wet geven dan kan de wet niet anders worden gelezen. De rechtsleer maakt dit onderscheid uiteraard ook¹.

¹ Zie ook Steennot Reinhart, Handboek Consumentenbescherming en Handelspraktijken, 2007, nr.921, p.454.

Volgens **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** wordt ook hier door de auteur niet specifiek gezegd dat elektronische overschrijvingen onder artikel 5 van de Wet Poty vallen. Gezien de verduidelijking in de voorbereidende werkzaamheden en door de FOD Economie, kan men enkel papieren overschrijvingen onder 'overschrijvingen' in art. 5 van de Wet Poty begrijpen.

De correcte en enig mogelijke toepassing van artikels 4 en 5 is volgens **de vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand** datgene wat hieronder nogmaals wordt uiteengezet.

Gelet op het voorgaande hanteert de sector en de rechtsleer² al 12 jaar volgende interpretatie:

Artikel 4:

- POS-verrichtingen
- afhaling aan een automatisch loket (toevoeging door wet van 19 april 1999)
- proton-laadbeurt
- inning via domiciliëring/doorlopende opdracht

Artikel 5:

- bepaalt de valutaregels voor alle overschrijvingen (dus inclusief de elektronische, zowel intern als intra). De elektronische overschrijvingen worden dus niet behandeld volgens artikel 4, eerste alinea.

“Voor binnenlandse overschrijvingen moet de valutadatum overeenstemmen met respectievelijk de datum van debetboeking en de datum van de creditboeking. Voor overschrijvingen tussen twee rekeningen bij eenzelfde kredietinstelling moet de debetboeking ten nadele van de opdrachtgever op dezelfde dag plaatsvinden als de creditboeking ten voordele van de begunstigde. Bezitten de opdrachtgever en de begunstigde een rekening bij een verschillende financiële instelling, dan moet de creditering van de rekening van de begunstigde uiterlijk de bankwerkdag na de debitering van de rekening van de opdrachtgever geschieden(art. 5)³.”

Naast het feit dat werd opgemerkt dat artikel 4 het enkel heeft over de valutadatum van een debetverrichting maar niets zegt over de creditering van de begunstigde en daardoor niet op overschrijvingen van toepassing kan zijn, kan het volgende bijkomend worden benadrukt: indien de elektronische overschrijving wordt behandeld volgens artikel 4 (valutadatum = verrichtingsdatum) dan betekent dit voor de consument-opdrachtgever een valutanadeel t.o.v. niet-elektronische overschrijvingen, wanneer de opdrachtgevende bank enkel op de werkdagen boekt en de opdracht op een niet-werkdag werd gegeven.

² Idem, maar nu punt 920, p. 453

³ Idem als voetnoot 1.

Dit is compleet onlogisch en zou aldus de elektronische overschrijving benadelen t.o.v. de papieren overschrijving.

Volgens **de vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand** heeft het richten van de valutadatum op de boekingsdatum bovendien een meer consistente en meer realistische aanpak als gevolg. Aangezien deze interpretatie in het voordeel speelt van de consument kan het standpunt van de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties niet worden begrepen.

Ten slotte moet worden benadrukt dat het technisch niet mogelijk is D + 0 te garanderen voor elektronische interbancaire overschrijvingen. Zij moeten dus vallen onder artikel 5. Het UCV, de compensatiekamer van de NBB (waar de banken hun overschrijvingen uitwisselen) vereffent iedere dag tot 15u15. De overschrijvingen die na 15u15 toekomen worden aldus de volgende bankwerkdag vereffend. Concreet betekent dit ook de beschikbaarheid van de fondsen op D + 1.

Voor papieren overschrijvingen begint de uitvoeringstermijn te lopen vanaf de datum van ontvangst.

Bovendien heeft Europa met de PSD-richtlijn tot doel gehad een Europese betaalruimte te creëren. Voor overschrijvingen voorziet Europa, op korte termijn, dat al de overschrijvingen op termijn op D +1 moeten worden uitgevoerd los van waar de rekening gehouden wordt. Europa laat niet toe dat men voor grensoverschrijdende betalingen van die logica afwijkt.

Meer zelfs, wanneer de eengemaakte Europese betaalruimte een feit is, zijn de Belgische banken niet langer verplicht om onderling betalingen uit te wisselen via het UCV van de Nationale Bank. Ze kunnen dan probleemloos werken via andere systemen als bijvoorbeeld EBA STEP2⁴,

Al deze systemen zijn gebouwd op de door Europese Commissie gevraagde logica dat een overschrijving op korte termijn op D + 1 op de rekening van de begunstigde moet staan. EBA kent maar 2 vereffeningmomenten per dag. Dus ook de Europese integratie en de noodzaak tot het creëren van één betaalruimte maakt het onmogelijk om een overschrijving naar een nadere bank op D + 0 uitgevoerd te hebben.

Volgens **de vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand** kunnen en mogen geen aparte systemen worden opgelegd voor een overschrijving in eigen land.

Wat de opmerking over de gedragscode betreft benadrukken de **vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand** dat eerder door de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties vermelde formulering uit de Gedragscode correct is ... wanneer het gaat om enerzijds de valuta-interval van de debetverrichting te bepalen, anderzijds van de creditverrichting.

⁴ EBA STEP2 Euro Banking Association (EBA) Pan-European Automated Clearing House.

Concreet wordt bepaald in de code, in twee aparte tabellen, dat de boekingsdatum van de debetverrichting van elektronische overschrijvingen worden uitgevoerd op dag 0. Vroeger was dit al eens eens D-1. Over de boekingsdatum van deze debetverrichting (D = 0) bestaat geen enkel discussie sinds de code en de Wet Poty.

In een tweede schema wordt hetzelfde bepaald voor de creditboeking: D = 0. Dat betekent dus geen sanctionering meer mogelijk voor een creditering met D + 1.

Welnu, het voorgaande is volledig complementair met artikel 5 dat handelt over de duurtijd van de overschrijving zelf = D + 0 indien intrabancair en D + 1 indien interbancair (nationaal).

2. Valutaregels voor internationale overschrijvingen binnen dezelfde groep

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties willen ook verduidelijken dat de valutadatum voor een overschrijving naar een rekening van dezelfde bank dezelfde blijft, ongeacht of beide filialen in hetzelfde land gelegen zijn, dan wel in een ander land (bv. Dexia Brussel -> Dexia Parijs = D).

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand onderstrepen dat Europa voorziet dat, voor grensoverschrijdende overschrijvingen, alle overschrijvingen op termijn op D + 1 moeten uitgevoerd zijn. Europa laat niet toe dat men voor grensoverschrijdende betalingen van die logica afwijkt: het is een dwingende bepaling.

Bovendien is het in veel gevallen ook technisch niet mogelijk. De meeste banken gebruiken voor overschrijvingen binnen dezelfde groep geen directe communicatiekanalen, maar een van de bestaande interbancaire systemen, die niet allemaal dezelfde hoge beschikbaarheid van het Belgische UCV kennen, namelijk tot 15 uur.

De meeste Europese systemen zijn gebouwd op de door Europese Commissie gevraagde logica dat een overschrijving op D + 1 op de rekening van de begunstigde moet staan. Zoals hoger medegedeeld kent EBA daarom maar 2 uitwisselingsmomenten per dag. Bijkomend kan nog worden opgemerkt dat de verschillende banken van de groep zelf onderworpen zijn aan verschillende rechtssystemen (vb. privacy). Ook fiscaal en boekhoudkundige regels kunnen verschillen.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand besluiten dat het opleggen van een termijn van D + 0 voor internationale overschrijvingen binnen 1 groep, niet alleen technisch niet haalbaar is, maar ook in strijd is met de richtlijn (zie vraag/antwoord 144 aan/van de Europese Commissie).

3. Grove nalatigheid in geval van verlies of diefstal van het betaalinstrument

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties betreuren ook het feit dat de volgende ongelukkige formulering van de wet van 17 juli 2002 in het wetsontwerp werd hernomen: "*worden onder andere beschouwd als grove nalatigheid*". In de praktijk veroorzaakt dit namelijk talrijke problemen en men kon van deze gelegenheid gebruik maken om de situatie op dat punt te verbeteren.

De **vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand** wijzen er op dat de wetgeving niet is gewijzigd, aangezien de voornoemde wet van 17 juli 2002 al in die bepaling voorziet. Zij benadrukken dat er toen voor werd gekozen de rechter de mogelijkheid te bieden bepaalde handelingen als grove nalatigheid te bestempelen. De rechter dient rekening te houden met alle feitelijke omstandigheden. Een lijst kan dus nooit limitatief zijn.

4. Conclusie

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties stellen dat, in het algemeen de hele argumentatie van de sector indruist tegen de geest van de toenmalige wetgever die de valutadata zo veel mogelijk wilde afschaffen omdat ze naar de consument toe een verholde en niet-doorzichtige vorm van tarifiering vormen.

Zij concluderen dat hun argumentering dat de elektronische verrichtingen moeten worden beschouwd als elektronische verrichtingen in de zin van artikel 4 van de wet op geen enkel moment door een of andere tekst of auteur wordt afgebroken, in tegenstelling tot wat de sector beweert.

Wel integendeel, de voorbereidende werkzaamheden (zie 312/2, blz.2) en de FOD Economie (zie de briefwisseling ervan) stellen duidelijk dat een overschrijving verricht per "phone", "self" of "home" banking een elektronische verrichting is.

Het enige echte argument van de sector is de technische onmogelijkheid om de wet correct te respecteren en toe te passen. En dit is een geheel andere discussie dan die over de interpretatie van de wet.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties blijven er dus van overtuigd dat het in de richtlijn bedoelde systeem een achteruitgang betekent ten aanzien van de huidige wetgeving zoals die door de banken had moeten worden toegepast.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie en de Middenstand stellen vast dat de Richtlijn Betaaldiensten adequaat is omgezet in onze wetgeving. Het zou niet ernstig zijn in het kader van een Europese harmonisatie richtlijn opnieuw trachten bijkomende Belgische regels op te leggen aan het Belgische betaalverkeer. Het wetsontwerp neemt wel de bestaande Belgische wetgeving over daar waar het kan. Hierbij kan worden gedacht aan de wetgeving inzake valutadata, de regeling inzake het verlies of diefstal van het betaalinstrument, de opzegging van de zicht- en/of

spaarrekening. De stappen die de consumentenorganisaties hebben ondernomen om de bestaande wetgeving, die al jaren bestaat, nog te verstrengen (op basis van een verkeerde redenering) zijn dan ook niet conform met de harmonisatiedoelstellingen van de Richtlijn.

LEDEN EN WAARNEMERS AANWEZIG
OP DE PLENAIRE VERGADERING
VAN DE
RAAD VOOR HET VERBRUIK VAN 1STE FEBRUARI 2010
VOORGEZETEN DOOR DE HEER ROBERT GEURTS

1) **Leden die de organisaties van de consumenten vertegenwoordigen:**

Effectieve :	De heer De Bie	(Test-Aankoop)
	Mevrouw De Roeck-Isebaert	(Gezinsbond)
	Mevrouw Domont-Naert	(Test-Aankoop)
	De heer Ducart	(Test-Aankoop)

2) **Leden die de organisaties van de productie vertegenwoordigen:**

Effectieve :	De heer Gheur	(VBO)
	De heer Van Bulck	(Febelfin)
	De heer Vandeplass	(Essenscia)
	De heer Van Oldeneel	(Assuralia)
	De heer Walschot	(Agoria)

Plaatsvervangend:	De heer T'Jampens	(BVK)
-------------------	-------------------	-------

3) **Lid die de organisaties van de distributie vertegenwoordigt:**

Effectief :	De heer de Laminne de Bex	(Fedis)
-------------	---------------------------	---------

4) **Lid die de organisaties van de middenstand vertegenwoordigt:**

Effectief :	De heer Verhamme	(UNIZO)
-------------	------------------	---------

Waarnemers :

Mevrouw Depreeuw (UNIZO)
De heer Vandercammen (OIVO)
De heer Willaert (OIVO)